

Список використаних джерел:

1. Зубалій М. Д. Роль мультфільмів у формуванні емоційного інтелекту дітей. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Психологія*, 2019. №9. С. 45-52.
2. Іванова, О. В. Soft skills як складова дошкільної освіти. *Педагогічний альманах*, 2017. №34. С. 120-124.
3. Кравченко Л. І., Петренко А. В. Мультфільми як засіб формування соціально-емоційної компетентності дошкільників. *Вісник психології та педагогіки*, 2020. 3(15). С. 89-94.
4. Чепуренко О. В., Коваленко Т. С. Вплив анімаційного контенту на розвиток soft skills у дітей. *Освіта і розвиток*. 2015. 2 (10). С. 56-61.
5. Шевченко Л. М., Гончарова, Ю. В. Соціально-емоційний розвиток дошкільників у контексті сучасних освітніх технологій. *Психологія і педагогіка: науковий журнал*, 2021. №5(28). С. 33-39.
6. Шикиринська О., Петришина Т. Особливості науково-методичного забезпечення у закладах дошкільної освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць*. 2023. Вінниця : ТОВ «Друк плюс». Випуск 69. С. 100-107.
7. Яременко Т. П., Сидорова, Н. М. Психолого-педагогічні аспекти використання мультфільмів у дошкільній освіті. *Вісник сучасної педагогіки*, 2018. 1(12). С. 77-82.

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА АРТ- ТЕРАПІЯ ЯК ЕФЕКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ООП

Яременко Людмила, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

Перетяга Людмила, докторка педагогічних наук, професорка

Вінницький державний педагогічний університет

Сучасна система освіти орієнтована на створення інклюзивного середовища, де кожна дитина має право на розвиток та навчання відповідно до своїх можливостей. Діти з особливими освітніми потребами (ООП) потребують індивідуалізованого підходу, що включає розвиток емоційної сфери, комунікації, моторики та соціальних навичок. Найефективнішими інструментами такої підтримки є поєднання ігрових технологій та арт-терапії.

Арт-терапія – це діяльність, спрямована на гармонізацію психологічних процесів через творче самовираження, що дозволяє дитині виразити себе за допомогою кольору, форми, пластики, звуку [1, с. 18]. Вона є безпечним методом, що практично немає протипоказань і дозволяє розкрити внутрішні сили людини, сприяючи підвищенню самооцінки. Цей метод вчить розслаблятися і позбуватися негативних емоцій та думок, а при груповій роботі розвиває в людині важливі соціальні навички [1, с. 23].

У роботі з дітьми з ООП арт-терапія комплексно вирішує низку важливих завдань:

- корекція тривожності, агресивності та страхів;
- подолання комунікативних бар'єрів;
- розвиток дрібної моторики та сенсорної інтеграції;
- підвищення самооцінки та формування позитивного «образу Я» тощо.

Арт-терапія може застосовуватися як в індивідуальній, так і груповій роботі, де є доповненням до інших методів і напрямів психотерапії, що використовуються в освіті, вихованні та оздоровленні [1, с. 30-36].

У роботі з дітьми вчені виділяють такі види арт-терапії: ізотерапія (малювання), пісочна терапія, казкотерапія, музикотерапія. Арт-терапія дає можливість дитині самостійно вибирати засоби творчості та формує почуття впевненості у власних силах.

Ігрові технології, у свою чергу, використовують природну потребу дитини у грі як формі пізнання світу. У педагогічній практиці гра не лише мотивує, а й

допомагає дитині долати труднощі, пов'язані з емоційним напруженням та особливостями розвитку. Завдяки грі у дітей розвиваються довільна увага, пам'ять, мислення, мовлення [2, с. 22].

Успішність розвитку дитини з ООП значною мірою залежить від інтеграції цих двох підходів. Комплексне використання гри та творчості дозволяє створити середовище, де дитина відчувається успішною [3, с. 289].

Ефективними підходами до впровадження цих технологій є:

1. *Створення адаптивного середовища* – зонування простору (сенсорна, творча, релаксаційна зони).

2. *Чітка структура заняття* – наявність ритуалів привітання та завершення, що дає дитині відчуття безпеки.

3. *Комбіновані вправи* – поєднання сенсорики з творчістю (малювання пальцями, музичний супровід ігор та інші).

4. *Поступове ускладнення завдань* – перехід від простих маніпуляцій з матеріалами до сюжетних ігор [3, с. 292-293]

Систематичне впровадження ігрових та арт-терапевтичних методів підвищує ефективність роботи, робить освітній процес більш доступним та результативним. Завдяки цьому діти з ООП легше адаптуються до соціуму, краще взаємодіють із дорослими та однолітками, виявляють більше ініціативи [3, с. 298], а також стимулюють увагу, мислення, комунікацію та допомагають долати емоційні труднощі через інтерактивні вправи та рольові ігри.

Партнерська взаємодія педагогів, батьків і фахівців ІРЦ є запорукою успішної реалізації цих технологій у практиці.

Список використаних джерел:

1. Горбунова В. А. Арт-терапевтичні техніки в освітньому процесі: метод. рекомендації. Львів : Світ, 2018. 98 с.

2. Кисельова О. М. Ігрові технології у розвитку дітей з особливими освітніми потребами : метод. посібник. Київ : Світич, 2020. 112 с.

3. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: основи та принципи. Київ: Літера ЛТД, 2019. 304 с.